SPOJENÁ ŠKOLA, OPATOVSKÁ CESTA 101,
040 01 KOŠICE

organizačná zložka
STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM

64764 technicko-ekonomický pracovník

ISCED 3A – stredné odborné vzdelanie

Stupeň vzdelania:	*ISCED 3A*
Dĺžka štúdia:	*dva roky*
Vyučovací jazyk:	*slovenský*
Študijná forma:	*denná*
Vyučovací jazyk:	*slovenský*
Druh školy:	*štátna*
Dátum vydania:	*17.06.2014*

PREDKLADATEĽ: **Názov školy**: *Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím*
Adresa: *Opatovská cesta 97, 040 01 Košice*
IČO *00088714*
Riaditeľka školy: *PaedDr. Mária Čabalová*
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP pre stredné odborné vzdelanie : *Ing. Miriam Hanečáková*
Kontakty: **Telefón:** *055/6785459, 0905550596* **Fax:** *055/6746101* **Email:** *cabalova.m@gmail.com* **Web.:** *www.stpke.sk*
Zriaďovateľ:
Názov: *Regionálny úrad školskej správy Košice*
Adresa: *Zádielska 1, 040 33 Košice*
Kontakty: *055/3226601*

Platnosť dokumentu: *od 01.9.2014*

Podpis riaditeľky školy:

PLATNOSŤ A REVIDOVANIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Platnosť ŠkVP **Dátum:**	**Revidovanie** **Dátum:**	**Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.**
01. 09. 2014		
	01. 01. 2022	Zmena názvu zriaďovateľa

OBSAH

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5
1.1 História školy 5
1.2 Veľkosť školy 5
1.3 Charakteristika žiakov 6
1.4 Charakteristika pedagogického zboru 6
1.5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov (ĎVPZ) 6
1.6 Organizácia prijímacieho konania žiakov 7
1.7 Dlhodobé projekty 8
1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi 9
1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní 10
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU 11
2.1 Základné údaje o štúdiu 11
2.2 Organizácia výučby 12
2.3 Spôsob a podmienky ukončenia štúdia 12
2.4 Pedagogický princíp školy 12
2.5 Swot analýza 13
2.6 Profil absolventa SOŠ pre žiakov s telesným postihnutím 13
2.6.1 Celková charakteristika absolventa 13
2.6.2 Kompetencie absolventa 14
2.6.3 Všeobecné kompetencie 19
2.6.4 Odborné kompetencie 21
2.7 Pedagogické stratégie 23
2.8 Začlenenie prierezových tém 24
3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA 25
3.1 Hodnotenie žiakov 25
3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov 26
3.3 Hodnotenie školy 26
4 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6476 4 TECHNICKO EKONOMICKÝ PRACOVNÍK 28
5 MATURITNÁ SKÚŠKA 31
5.1 Charakteristika skúšobného poriadku 31
5.2 Témy maturitnej skúšky 32
5.3 Hodnotenie a kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov 32

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 História školy

Škola bola zriadená rozhodnutím MŠ SR s účinnosťou od 1.8.1970. Svoju činnosť začala ako ZDŠ pre telesne chybných. Vyučovať na nej sa začalo 23. 11. 1970 s počtom žiakov 38. V januári 1971 počet žiakov sa zvýšil na 78.

Prvým riaditeľom školy bol p. Štefan Lazorišák. Učiteľov na škole bolo 9. S pribúdajúcim počtom žiakov sa zvyšoval aj počet učiteľov. V nasledujúcom školskom roku ich počet sa zvýšil na 17.

Súčasne so vznikom ZDŠ vznikali aj alokované triedy SEŠ pre telesne chybných, ktoré patrili pod riaditeľstvo SEŠ na Opatovskej ceste v Košiciach.

Postupne k ZDŠ pribúdali nové typy škôl a to : materská škola, obchodná akadémia, stredné odborné učilište so zameraním na opravu obuvi a ručnú neskoršie umeleckú vyšívačku a osobitná škola.

SEŠ pre telesne chybných bola zriadená 1.1.1980. MŠ a ZDŠ pre telesne chybných sa pričlenili k novozriadenej škole.

1.1.1993 získala škola právnu subjektivitu. V súčasnosti je názov školy SPOJENÁ ŠKOLA s organizačnými zložkami: **základná škola s materskou školou pre žiakov s telesným postihnutím, špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, praktická škola, stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím a obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím.** Súčasťou školy sú tieto subjekty: **školský klub detí** a **centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.**

Škola počas svojej existencia mala 6 riaditeľov. Terajšou riaditeľkou školy je PaedDr. Mária Čabalová.

1.2 Veľkosť školy

Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím je plne organizovaná stredná odborná škola so všetkými ročníkmi . Je organizačnou zložkou Spojenej školy na Opatovskej ceste 101 v Košiciach. Poskytuje vzdelávanie žiakom s telesným postihnutím. Škola má celoslovenskú pôsobnosť, vzdeláva žiakov prevažne z bývalého bloku východného Slovenska, najväčšie percento žiakov tvoria žiaci z košického kraja, potom nasleduje prešovský kraj. Priestory školy majú bezbariérový prístup, na poschodie je možné sa dostať pomocou veľkého výťahu, sociálne zariadenia sú prispôsobené požiadavkám a potrebám telesne postihnutých detí.

Žiaci v odbore TEK majú k dispozícii učebňu informatiky a výpočtovej techniky, učebňu ADK ktoré využívajú spoločne so svojimi vyučujúcimi. Triedy sú vybavené špeciálnymi lavicami a ostatným nábytkom, ktorý je prispôsobený podmienkam telesne postihnutých žiakov. Škola nemá vlastné priestory, ale sídli v budove DSS – Lux, n.o., ktorý sa podieľa na výchove žiakov, poskytuje im rehabilitačné služby, výchovu žiakov mimo vyučovania pre ubytovaných a sociálnu starostlivosť, pomoc pri osobnej hygiene, pri stolovaní a pod.

1.3 Charakteristika žiakov

Strednú odbornú školu navštevujú žiaci s telesným postihnutím a žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou. Najväčšie percento tvoria žiaci s rôznymi formami detskej mozgovej obrny (80%) žiaci s vrodenými chybami pohybového aparátu, s neurologickými, genetickými, ortopedickými a metabolickými poruchami postihujúcimi pohybový aparát, žiaci s trvalými následkami po úrazoch a žiaci s telesným postihnutím v kombinácii so špecifickými poruchami učenia. Sú to žiaci, ktorí potrebujú modifikovaný režim vzdelávania a malý kolektív triedy.

Pomerne veľkú skupinu žiakov tvoria žiaci s viacnásobným postihnutím, predovšetkým so zrakovým, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so sluchovým, ktoré súvisia s diagnózou detská mozgová obrana.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogickí zamestnanci, ktorí pôsobia na tejto škole sú plne kvalifikovaní, keď okrem príslušného vysokoškolského vzdelania absolvovali rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky. Súčasťou pedagogické zboru sú školský psychológ, špeciálny pedagóg a sociálny pedagóg. Vedenie školy tvorí riaditeľka školy, zástupca školy, výchovná poradkyňa, vedúci PK, ktorí tvoria poradný orgán vedenia školy. Ďalej je to koordinátor pre prevenciu a ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania.

Na škole pracuje jeden asistent učiteľa, ktorý sa podieľajú na utváraní podmienok nevyhnutných na prekonávanie najmä zdravotných, sociálnych a sebaobslužných bariér vo výchovno-vzdelávacom procese. Asistent učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese podľa pokynov učiteľa spoluorganizuje činnosť žiaka, napomáhajú žiakovi pri činnostiach, ktoré v dôsledku svojho postihnutia nedokáže vykonať alebo vykonáva len čiastočne. Jeho práca je nevyhnutná, pretože narastá nám počet žiakov s ťažkým zdravotným znevýhodnením.

1.5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov (ĎVPZ)

- Ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca.
- Každý pedagogický a odborný zamestnanec školy má možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok.
- Ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionality každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má obraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére v súlade so systémom *Kariérneho rastu MŠ SR.*
- Základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má byť kvalita vzdelávania a nie formálne získavanie certifikátov a čiarok za účasť na školeniach.
- Škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúcimi systém ďalšieho vzdelávania v školstve (najmä s metodicko-pedagogickými centrami a svoju činnosť s nimi koordinuje).

Cieľom školského manažmentu v oblasti ĎVPZ je podľa aktuálnych potrieb výučby a kvality pedagogického zboru zabezpečiť, hodnotiť a na základe toho optimalizovať:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe;
- zvyšovanie odborných kompetencií všetkých zamestnancov a pedagogických kompetencií učiteľov;
- zvyšovanie jazykových spôsobilostí pedagogických i nepedagogických odborných zamestnancov;
- zvyšovanie kompetencií všetkých zamestnancov v oblasti práce s IKT;
- prípravu pedagogických zamestnancov na získanie 1. a 2. kvalifikačnej skúšky;
- rozvíjanie tvorivosti pedagogických zamestnancov;
- motiváciu pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie a zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti;
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, ich spôsobilosti pre vytváranie efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.;
- prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií (triedny učiteľ, výchovný poradca, koordinátor prevencie vzniku drogových závislostí, koordinátor činnosti Školskej žiackej rady, predseda predmetovej a školskej maturitnej komisie, školský knihovník, tvorca www.stránky, koordinátor školského časopisu);
- prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému (tvorba ŠkVP, tvorba štandardov a iné);
- prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami (videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a iné).

V každom školskom roku obsahuje plán práce školy aj plán ďalšieho vzdelávania sa pedagógov, ktorý vedie k zdokonaľovaniu a modernizovaniu metód a foriem práce. Nedostatkom je časté presúvanie stanovených termínov vzdelávania zo strany organizátorov, ako aj organizovanie týchto vzdelávacích podujatí v čase školského vyučovania, čím dochádza k neúmernému zastupovaniu vyučovacieho procesu.

1.6 Organizácia prijímacieho konania žiakov

Do 1. ročníka TEK sa prijímajú žiaci v súlade s legislatívou, a to podľa zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon). V zmysle Vyhlášky č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách § 7 odst. 1-7 bude škola pre žiakov s telesným postihnutím vyžadovať:

- Vyplnený formulár „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy
- Súhlas zákonného zástupcu so zaradením do špeciálnej školy
- Správy z odborných vyšetrení, psychológa, špeciálneho pedagóga, lekára
- Pedagogická dokumentácia žiaka
- Žiadosť o preradí žiaka z bežnej SŠ a súhlas riaditeľa školy s jeho preradením

O prijatí žiaka rozhoduje riaditeľka školy na základe návrhu odborných pracovníkov školy a CŠSP.

Pri vzdelávaní žiaka s telesným postihnutím uplatňujeme špeciálne metódy a nasledovné zásady:

1. Zásady pre prácu so žiakmi s telesným postihnutím:
   - Rešpektovanie možnosti žiaka
   - Včasné poskytovanie špeciálnej starostlivosti a pomoci
   - Utvorenie optimálneho pracovného prostredia vrátane ústretovej pracovnej atmosféry
   - Využívanie špeciálnych foriem a metód pri práci
   - Dodržiavanie zásady všestrannosti – dbáme na to, aby mohlo dieťa svoje znevýhodnenie kompenzovať s inými činnosťami v ktorých je úspešné
   - Dodržiavanie zásady sústavnosti, primeranosti a postupnosti
2. Zásady spolupráce pre prácu so žiakmi s telesným postihnutím v kombinácii so ŠPÚ:
   - Zoznámenie pedagogických zamestnancov, ktorí s dieťaťom pracujú, s typom špecifickej poruchy a so záverom a odporúčaním CŠPP
   - V prípade doporučenia CPP a P ošetrujúceho lekára vypracovanie na žiadosť rodičov a zákonných zástupcov IVP
   - Pri klasifikácii týchto žiakov brať do úvahy obmedzenia vyplývajúce z ich zdravotného stavu
   - Kladenie reálnych cieľov a postupné zvyšovanie nárokov
   - Podporovanie snahy, vyjadrovať pochvalu pri akomkoľvek zlepšení výkonu
   - Vyberať činnosti, v ktorých môže byť žiak úspešný
   - Zaraďovať do vyučovania relaxačné chvíľky a striedanie pracovného tempa

Pri vzdelávaní žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia venujeme zvýšenú pozornosť, nakoľko sú častejšie ohrození sociálne patologickými javmi. Týmto žiakom je potrebné venovať zvýšenú pozornosť zo strany školského koordinátora prevencie patologických javov, školského psychológa, výchovného poradcu a sociálneho pedagóga.

1.7 Dlhodobé projekty

Sú charakteristickými črtami našej školy. Ich realizáciou určujeme smer výchovno-vzdelávacieho procesu, jeho zameranie, ako i otvorenosť školy voči vonkajšiemu prostrediu:

- **Kultúrno-športový projekt – „ Rallye, Opatovská žiť na plný plyn“** – ktorý organizujeme už 12. rok v spolupráci s US Steel, s.r.o. Košice.
- **Škola podporujúca zdravie** – celkové zameranie školy na zdravý životný štýl, charakteristickou črtou našej práce vo všetkých oblastiach výchovno-vzdelávacích aktivít.
- Účasť na treťom ročníku v projekte **„Tag Der Begegnung“** – v spolupráci s LVR v Kolíne v Nemecku.
- **Nadácia SPP – „Hry dobrej vôle“** kultúrno - športový projekt, ktorý poukazuje na rovnosť príležitosti medzi zdravými a hendikepovanými žiakmi.
- **VSE – Run City** – druhý ročník podujatia beh pre zdravie. Zapojenie zdravých športovcov do sociálnej inklúzie a práce s ťažko zdravotne postihnutým občanom.
- **Projekt KidSmart**- práca s počítačom. Projekt umožní deťom postupné zvykanie na počítače ako súčasť prostredia, prevencia eventuálnej závislosti v neskoršom veku.

Využívanie počítača ako jedna z nových metód, ktorá môže spestriť vzdelávanie v predškolskom zariadení.

- **Projekt Comenius, bilaterálne školské partnerstvá,** v spolupráci s Nemeckou školou pre žiakov s telesným postihnutím v Rosrath.
- Aktívna účasť na projekte **„Mládež v akcii“**

1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

SOŠ aktívne a cieľavedome rozvíja všetky prístupné formy spolupráce so sociálnymi partnermi a širokou verejnosťou. Spolupráca je významná tak pre školu a šírenie jej dobrého mena a rovnako pre verejnosť, ktorej môže škola poskytnúť služby v jej aktivitách vzdelávacích, kultúrnych, charitatívnych, odborných a iných.

Prioritnou je spolupráca s najdôležitejšími klientami školy – s rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca školy s rodičmi je v rovine inštitucionálnej na veľmi dobrej úrovni. Rodičia majú svojich zástupcov v samosprávnom školskom orgáne – v Rade školy. Rodičovská rada participuje na riešení výchovno-vzdelávacích problémov žiakov a finančne podporuje školské aktivity, ktoré sa realizujú v záujme žiakov – nákup učebných pomôcok a odmien pre žiakov, sponzorovanie školských kultúrnych akcií. Rezervy sú v komunikácii s časťou rodičov, ktorá prejavuje veľmi slabý, resp. žiadny záujem o výsledky svojich detí. Cieľom školy je v budúcnosti túto apatiu zo strany rodičov odstrániť a komunikáciu s nimi zintenzívniť a zefektívniť. Rodičia sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych aktívoch, konzultačných dňoch a v prípade záujmu aj na konzultáciách s vyučujúcimi. Rodičia majú možnosť získať aktuálne informácie o živote v škole prostredníctvom školskej internetovej stránky. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy v budúcich dvoch rokoch bude zlepšenie spolupráce a komunikácie s rodičmi.

Spolupráca školy s verejnými inštitúciami je na veľmi dobrej úrovni. Škola úzko spolupracuje s neinvestičným fondom ŠANCA, Miestnym úradom v Mestskej časti Vyšné Opátske, s Miestnym úradom Košice IV - Juh, s vysokými školami v Košiciach, Trnave, Ružomberku, Levoči, Bratislave a Prešove pri zabezpečovaní súvislej pedagogickej praxe, praxe sociálnych pracovníkov ich študentov a pri oponentúrach diplomových prác, s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva v Košiciach, Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré je pri škole, Krajským školským úradom a Úradom Košického samosprávneho kraja, samozrejme s MŠ SR, Štátnym pedagogickým ústavom a Štátnym inštitútom odborného vzdelávania.

Dobrá spolupráca je aj s **kultúrnymi inštitúciami mesta** – bezbariérová knižnica Nezábudka, Košická filharmónia, Štátne divadlo, Veritas, Nadácia Pro Cassovia, Východoslovenská galéria - Múzeum, Technické múzeum, Botanická záhrada a ZOO.

Veľmi dobrá spolupráca je už tradične s **charitatívnymi a humanitárnymi inštitúciami a občianskymi združeniami** – s Úniou slabozrakých a nevidiacich, Slovenským Červeným krížom pri získavaní dobrovoľných darcov krvi, nadáciou Úsmev ako dar, detskými domovmi, domovmi sociálnych služieb, Úniou vozičkárov Slovenska a mestskou organizáciou UNICEFu.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť sa stala pevnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.

- Poučenie o BOZP – pre žiakov sa uskutočňuje každoročne na začiatku školského roka na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi, kurzami, výchovno-ozdravovacími pobytmi a opätovne na triednických hodinách v prípade úrazu v triede.
- Pre pedagogických i nepedagogických pracovníkov sa uskutočňuje v mesiaci september (2.9.) pravidelné preškolenie z oblasti BOZP, PO s dvojročným cyklom preverenia vedomostí.
- Pre začínajúcich pracovníkov sa uskutočňujú vstupné školenia.
- Aktualizácia vnútorného školského poriadku sa každoročne uskutočňuje na začiatku školského roka i priebežne po zistení jeho nedostatkov.
- Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom súhlase zákonných zástupcov žiaka.
- V mesiaci marec sa uskutočňujú previerky BOZP vo všetkých objektoch školy
- Podľa plánu revízií sa pravidelne uskutočňujú všetky revízie a po revízne opravy.
- Škola má svojho BOZP technika a požiarneho technika, ktorí vykonávajú svoju činnosť podľa celoročného plánu činnosti.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Poslanie školy:

Výchova a vzdelávanie žiakov s telesným a viacnásobným postihnutím a následné začlenenie sa do spoločnosti po ukončení stredného vzdelávania

Vízia školy:

Pripravovať našich žiakov tak, aby získali potrebné vedomostí a zručností pre svoj osobnostný rozvoj a začlenenie sa do spoločnosti v čo najväčšej možnej miere.

Dlhodobý cieľ:

Podporiť výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením k získavaniu teoretických a praktických zručností pre ich ďalšie uplatnenie sa v spoločnosti.

2.1 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru:	64764 technicko-ekonomický pracovník
Dĺžka trvania:	Dva roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	- úspešné ukončenie 3. ročníka TAP - podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy a interné kritéria prijímacieho konania - potvrdenie od lekára, že ide o žiaka so zdravotným znevýhodnením
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelávanie ISCED 3A
Možnosť pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie vo funkcií ekonóm (napr. colný deklarant, daňový referent, mzdový referent, manažér strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako samostatný podnikateľ.
Nadväzná odborná príprava **(ďalšie vzdelávanie)**	Vzdelávacie programy vysokoškolského vzdelávania na úrovni ISCED 5B, alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu

2.2 Organizácia výučby

Odborné vzdelávania a príprava v školskom vzdelávacom programe 64764 technicko ekonomický pracovník zhŕňa teoretické a praktické vyučovanie a odbornú prax.

Výučba je denná podľa schváleného rozvrhu vyučovacích hodín. Vyučuje sa v dopoludňajších a čiastočne popoludňajších hodinách v pondelok až piatok. Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v učebniach a špecializovaných odborných učebniach vybavených prostriedkami informačno-komunikačných technológií, audio a videotechnikou, softvérovým vybavením, novým moderným nábytkom a inými didaktickými prostriedkami. Vyučovanie sa začína o 7,50 h každý deň. Odborná prax sa realizuje v rámci predmetov praktickej prípravy. Celková organizácia a štruktúra školského roka je podrobne rozpísaná v pláne práce školy na príslušný školský rok.

2.3 Spôsob a podmienky ukončenia štúdia

Školský vzdelávací program študijného odboru 64764 technicko-ekonomický pracovník sa ukončuje maturitnou skúškou v súlade so zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a príslušnými vykonávacími predpismi. Podrobnosti sú uvedené v časti 6 – Maturitná skúška.

2.4 Pedagogický princíp školy

a) Ciele výchovy a vzdelávania – úplné stredné odborné vzdelanie

- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,

- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

2.5 Swot analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• humanizácia výchovno – vzdelávacieho procesu; • jasne stanovená vzdelanostná stratégia; • ochota uplatňovania progresívnych foriem a metód vyučovania; • vysoká špeciálno – pedagogická kvalifikovanosť a odbornosť pedagogických pracovníkov; • záujem pedagógov o ďalšie vzdelávanie a robiť prácu navyše; • tvorivosť a pomerne dobré IKT zručnosti pedagogických pracovníkov; • zapájanie do projektov; • krúžková činnosť; • dobrá spolupráca s rodičmi.	• nedostatok učebných a didaktických pomôcok; • zastarané učebné a didaktické pomôcky; • vyhorenie; • nedostatočná úroveň ovládania práce s IKT žiakov, • nedostatočné ohodnotenie pedagogických zamestnancov, • zvyšovanie výdavkov na prevádzku
Príležitosti	**Riziká**
• vytvoriť deťom a mládeži so zdravotným znevýhodnením čo najoptimálnejšiu ponuku povolania so zreteľom na individuálne záujmy, schopnosti a predpoklady; • vytvárať také formy výchovy a vzdelávania, ktoré zaručujú flexibilitu, otvorenosť, prístupnosť, odbornosť, zodpovednosť, nadväznosť, včasnosť a individuálnosť; • vytváranie rovnakých príležitostí pre osoby so zdravotným znevýhodnením, • ich uplatnenie v spoločnosti integrovaným spôsobom života v čo najvyššej možnej miere; • získavanie finančných prostriedkov z projektov • dobrá spolupráca so zriaďovateľom a inými inštitúciami	• mnohí ľudia podliehajú obavám z budúcnosti a boja sa ohrozenia svojich invalidných dôchodkov; • zvýšený nárast zdravotne znevýhodnených osôb bez aktivity, bez pracovného uplatnenia; • procesu integrácie – začlenenia a reintegrácie; • porušenie základných ľudských práv vyplývajúcich z Ústavy SR a Všeobecnej deklarácie ľudských práv týkajúcich sa práva na pomoc pri príprave na povolanie pre osoby so zdravotným znevýhodnením; • diskriminácia (vzdelanie, prax) • väčšia vzdialenosť od vzdelávacích a kultúrnych centier

2.6 Profil absolventa SOŠ pre žiakov s telesným postihnutím

Študijný odbor: 64764 technicko-ekonomicky pracovník

2.6.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent študijného odboru technicko ekonomický pracovník je kvalifikovaný pracovník schopný samostatne vykonávať práce súvisiace s jeho odbornosťou. . Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností získava absolvent štúdiom široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, s dostatočnou adaptabilitou, logickým myslením a

schopnosťou aplikovať nadobudnuté vedomosti pri riešení problémov samostatne aj v tíme. Rozsah získaných vedomostí mu umožňuje sústavne sa vzdelávať, zaujímať sa o vývoj vo svojom odbore štúdiom odbornej literatúry a časopisov, používať racionálne metódy práce a využívať odborné manuálne spôsobilosti. Získané vzdelanie dáva absolventovi predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Po nástupnej praxi je pripravený na výkon povolania v danom odbore, ale aj na ďalšie funkcie v odborných útvaroch. Odbornou praxou a ďalším štúdiom si zvyšuje svoje zručnosti a vedomosti, čím si zvyšuje svoju odbornú kvalifikáciu. Absolvent je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať. Je schopný pracovať v tíme, aktívne sa podieľať na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj poznatkov v oblasti ekonomiky, ovládať dôležité manuálne zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Je schopný používať racionálne metódy práce, uplatňovať moderné metódy, technológie, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Je dostatočne logicky mysliaci, schopný pracovať samostatne, tvorivo, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Absolvent má predpoklady konať cieľavedome a rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti. Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí vo všeobecnovzdelávacích a odborných predmetoch. Jeho príprava je zameraná aj na prípadné vysokoškolské štúdium. Absolvent má získať vedomosti a zručnosti umožňujúce uplatnenie na pracovnom trhu v SR ale aj v rámci EÚ.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

2.6.2 Kompetencie absolventa

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent nimi získava základ pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávania, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samo riadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj z nezvýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),

- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolaní,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent nimi disponuje za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržovania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, sebatvoriť, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,

- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, seba regulácie, seba hodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent ich využíva na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyt, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolaní.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent nimi prispieva k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samo zamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa ako sa učiť, prispôsobovať sa zmenám a využívať informačné toky, to sú generické zručnosti, ktoré by mal získať žiak. Je potrebné vyvíjať motivačné opatrenia. Investovanie do ľudských zdrojov tiež znamená umožniť jednotlivcom, aby si riadili vlastné „životné portfólia“ a zviditeľniť im širší rozsah vzdelávacích cieľov. Tvorivé a

inovatívne prístupy do ľudských zdrojov sú integrálnou súčasťou rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach. Tieto kompetencie vznikajú v kontexte socioekonomickej krízy a transformácie organizácie práce, ktorých dôsledkom je nový model riadenia.

Absolvent má:

- vedieť spracovať základné analytické prieskumy a predkladať primerané návrhy na výkon takej práce, ktorú je schopný zodpovedne vykonať,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- vyhodnocovať možnosti plánovania realizácie projektov,
- samostatne plánovať financie, základné prostriedky a nehnuteľnosti vzhľadom na potreby a ciele manažmentu podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia a organizácie,
- využívať marketingový manažment,
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov,
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- zisťovať dynamiku vývoja efektívnosti práce, podnikania a porovnávať ju s celospoločenskými požiadavkami a potrebami,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- pracovať s materiálmi a informáciami v dvoch cudzích jazykoch,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- prijímať a uznávať aj iné podnikateľské systémy,
- ovládať podstatu systémovej analýzy,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu,
- uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôsobovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy na povolanie,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesií a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolventovi pomáhajú rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou online, výrazne prispeje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolventovi umožňujú žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na Zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcit, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa príjmu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta

- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávania a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenia,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciu k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

2.6.3 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,

- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfologické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastní filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom

- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady BOZP, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

2.6.4 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- poznať právne formy podnikania,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, daňovej sústave a poisťovníctve,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov o technologických normách,
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o materiáloch, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- vedieť zásady správnej výrobnej praxe,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti Informačných technológií.

Absolvent študijného odboru technicko ekonomický pracovník pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti ekonomiky ďalej ovláda:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- schopný aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov v súbornej práci podnikateľský záme
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja, tzn. aby absolvent:
- poznal význam, účel a užitočnosť vykonávanej práce, jej finančné a spoločenské ohodnotenie,
- zvažoval pri plánovaní a posudzovaní určitej činnosti možné náklady, výnosy, zisk, vplyv na životné prostredie, sociálne dopady,
- nakladal s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce
- na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- schopný aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov v súbornej práci podnikateľský zámer
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja, tzn. aby absolvent:

- poznal význam, účel a užitočnosť vykonávanej práce, jej finančné a spoločenské ohodnotenie,
- zvažoval pri plánovaní a posudzovaní určitej činnosti možné náklady, výnosy, zisk, vplyv na životné prostredie, sociálne dopady,
- nakladal s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.
- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou, spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,

2.7 Pedagogické stratégie

- skupinová práca,
- párová práca
- diferencovanie
- didaktické a situačné hry
- návšteva divadla, galérie, prechádzka do mesta
- výklad
- projektové a problémové vyučovanie
- vytváranie príjemnej atmosféry
- logické hry
- predmetové súťaže
- doučovanie
- multimediálne programy
- kreslenie, písanie krátkeho textu, listu
- projektová práca
- artikulačné, rytmické cvičenia
- správne techniky učenia sa
- študijné návyky
- spracovanie informácií
- vytrvalosť v učení – oddychové, pohybové cvičenia

- problémové situácie
- dramatizácia
- skupinové posedenia
- besedy
- situačné hry, pohybové hry
- tvorba vlastných diel
- výstava z prác žiakov
- účasť na domácich a medzinárodných súťažiach
- ľudové tradície

2.8 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, a zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov. Môžu sa vyučovať v rámci jednotlivých učebných predmetov alebo kurzov, prípadne samostatného voliteľného predmetu.

PRIEREZOVÉ TÉMY
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia budeme využívať nasledujúce postupy:

1. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov bude uprednostňované prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole budú zisťované a hodnotené najmä osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. Písomnou formou budú kontrolované a hodnotené osvojené základné poznatky prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
3. Pri praktických aktivitách bude využívané slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.
4. Úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom bude preverovaná formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností bude kontrolovaná a hodnotená prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
6. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
7. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie a klasifikácia žiakov v rámci školského vzdelávacieho programu bude prebiehať v rámci už zavedených foriem hodnotenia žiakov na škole :

- ***Pri zvýšení dotácie hodín v predmete štátneho vzdelávacieho programu:***
  - hodnotenie výsledkov žiaka známkou - učiteľom
  - hodnotením vstupným a výstupným neštandardizovaným testom – vedením školy
- ***Pri vzniku nového voliteľného predmetu***
  - hodnotenie výsledkov žiaka v predmete známkou, prípadne slovne - učiteľom
- ***Dopady školského vzdelávacieho programu na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov***
  - rozbor a hodnotenie dopadov v predmetových komisiách
  - rozbor a hodnotenie dopadov v metodickom združení

3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Je dôležité rozmýšľať nad systémom kritérií na hodnotenie zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- pozorovania (hospitácie);
- rozhovoru;
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod);
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa;
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.;
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy;
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“);
- krúžková činnosť;
- reprezentácia školy na verejnosti;
- príprava a výsledky na olympiádach a súťažiach organizované MŠ SR, zriaďovateľom;
- práca so žiakmi s IVT potrebami;
- pomoc pri materiálno technickom vybavení školy - získavanie sponzorov;
- hodnotenie práce učiteľov žiakmi (prostredníctvom žiackeho parlamentu), rodičmi
- účasti na príprave a realizácii projektov v prospech školy;
- zveľaďovania areálu školy a tried

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu;
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Každoročné zhodnotenie kvality a úrovne školy je obsiahnuté vo vyhodnocovacej správe o výchovno-vzdelávacej činnosti a výsledkoch školy za daný školský rok.

4 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6476 4 TECHNICKO EKONOMICKÝ PRACOVNÍK

Názov a adresa školy: SPOJENÁ ŠKOLA
Adresa školy : Opatovská cesta 101, Košice
Názov školského vzdelávacieho programu : Technicko ekonomický pracovník
Kód a názov ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru 6476 4 technicko ekonomický pracovník
Stupeň vzdelania úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia 2 roky nadstavbové štúdium
Forma štúdia Denná

Vyučovací jazyk	**Slovenský jazyk**			
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	**Počet vyučovacích hodín v ročníku**			
	1.	**2.**		**Spolu**
Všeobecnovzdelávacie predmety	**14**	**13**		**27**
Jazyk a komunikácia				
Slovenský jazyk a literatúra	4	4		8
cudzí jazyk	4	4		8
Človek a spoločnosť				
dejepis	1	1		2
Človek a príroda				
biológia	1			1
Matematika a práca s informáciami				
matematika	2	2		4
informatika	1	1		2
Zdravie a pohyb				
Telesná a športová výchova	1	1		2
Odborné predmety	**19**	**20**		**39**
Teoretické vzdelávanie	**13**	**14**		**27**
Podniková ekonomika	3	3		6
Účtovníctvo	4	4		8
Právna náuka	1	1		2
Hospodárska korešpondencia	2	2		4
Hospodárske výpočty a štatistika	-	1		1
Aplikovaná informatika	1	1		2
Konverzácia v cudzom jazyku	2	2		4
Praktická príprava	**6**	**6**		**12**
Cvičná firma praktikum	4	4		8
Ekonomické cvičenia	2	2		4
Spolu	**33**	**33**		**66**

Poznámky:

a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa ods. 1, 2, 3 § 6 Smerníc Ministerstva školstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR č. 7827/1985 – 21 o stredných školách z 11. júla 1985 (ďalej len Smernice).

b) Vyučujú sa dva z jazykov: jazyk anglický, jazyk nemecký.

c) Vyučuje sa predmet etická výchova alebo predmet náboženská výchova podľa záujmu žiakov. Na vyučovanie etickej výchovy sa odporúča vytvárať skupiny najviac s počtom 20 žiakov. Predmety sa neklasifikujú, na vysvedčení žiaka a v katalógu sa uvedie „absolvoval/-a“.

d) Predmet má charakter cvičení.

e) V predmete telesná výchova možno vyučovať jednu hodinu týždenne aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. Súčasťou vyučovania môže byť aj týždenný výchovno-výcvikový kurz v prvom alebo druhom ročníku.

f) Žiaci si môžu podľa záujmu a potrieb vybrať voliteľné predmety v rozsahu vymedzenom pre voliteľné predmety v treťom a vo štvrtom ročníku. Štúdium voliteľného predmetu možno po ukončení každého ročníka prerušiť. Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried alebo ročníkov pri dodržaní Smerníc. Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré voliteľné predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú. Rozhodnutie urobí každoročne a zverejní ho do konca augusta kalendárneho roka.

g) Rozširujúce hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu a súčasne na vnútornú i vonkajšiu diferenciáciu štúdia na strednej škole. O ich zavedení rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania, zohľadňujúc záujmy žiakov a ich rodičov ako aj priestorové a personálne podmienky školy. Rozširujúce hodiny možno použiť na posilnenie hodinovej dotácie povinných predmetov a voliteľných predmetov alebo na zaradenie ďalších voliteľných predmetov uvedených v učenom pláne.

h) Žiak si môže vybrať dva nepovinné predmety, tri nepovinné predmety iba v prípade, ak jedným z týchto predmetov sú športové hry. Na vyučovanie nepovinných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried a ročníkov pri dodržaní Smerníc. Z hľadiska odborno-metodického môže riaditeľ školy povoliť spájanie hodín nepovinných predmetov do viachodinových celkov. Nepovinné predmety sa neklasifikujú, na vysvedčení žiaka a v katalógu sa uvedie „absolvoval/-a“.

i) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov stredných škôl v SR je učivo „Ochrana človeka a prírody“. Obsah učiva sa realizuje vo vybraných predmetoch, účelových cvičeniach a v samostatnom kurze na ochranu človeka a prírody. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Kurz je súčasťou plánu práce školy.

j) Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie vykonať v učebnom pláne v jednotlivých ročníkoch úpravy až do 10% celkového počtu týždenných vyučovacích hodín. Pri týchto úpravách nie je možné zrušiť žiadny vyučovací predmet alebo do skupiny povinných predmetov zaradiť nový povinný predmet.

k) V jednotlivých vyučovacích predmetoch má vyučujúci možnosť upraviť obsah učiva až do výšky 30% v každom ročníku zaradením nových poznatkov, vyplývajúcich z aktuálneho rozvoja vedy a techniky a z potreby prispôsobiť učivo aktuálnym potrebám odboru, trhu práce, regiónu

alebo špecifickým potrebám školy. Zmeny v obsahu učiva navrhuje príslušná predmetová komisia.

l) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovnovzdelávacieho procesu. Ich rozsah a obsah schvaľuje riaditeľ školy v súlade s učebným plánom. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie. Organizácia exkurzií musí byť v súlade so Smernicami.

m) Vyučujúci sú povinní zohľadňovať otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o životné prostredie.

n) Výučba v nadstavbových študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku 30 týždňov.

o) Neoddeliteľnou súčasťou učebného plánu sú prílohy, v ktorých sú uvedené zoznamy schvaľovacích doložiek učebných osnov ostatných predmetov (všeobecnovzdelávacích, odborných, odborných podľa odborných zameraní, voliteľných, nepovinných).

Problematika ekológie je súčasťou odborných predmetov základy elektrotechniky a technológie.

5 MATURITNÁ SKÚŠKA

5.1 Charakteristika skúšobného poriadku

Podmienkou získania úplného stredného odborného vzdelania na úrovni ISCED 3A je absolvovanie maturitnej skúšky. Jej cieľom je overenie vedomosti a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného učebným plánom, učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu ako aj Školského vzdelávacieho programu a úrovne pripravenosti absolventov na ich uplatnenie sa v povolaní a pre uchádzanie sa o ďalšie vzdelávanie na úrovni vysokoškolského štúdia, respektíve ďalšieho vzdelávania v programoch zameraných na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenia alebo zmeny.

Maturitná skúška s skladá zo 4 predmetov:
- *slovenský jazyk a literatúra*
- *cudzí jazyk (úroveň B1 alebo B2)*
- *teoretická časť internej zložky*
- *praktická časť odbornej zložky*

Vo všeobecnovzdelávacích predmetoch sa MS skladá
- *z externej časti MS*
- *z písomnej formy internej časti MS*
- *z ústnej formy internej časti MS*

Predmetom odbornej zložky MS je komplexný súbor odborných vyučovacích predmetov a má dve časti:

Teoretická časť
- je celoodborná, komplexná a pri nej sa ústne overujú teoretické vedomosti a poznatky žiaka v danom súbore.

Praktická časť
- overuje úroveň osvojených zručností žiakov a ich schopnosť aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru,
- alternatívne obhajuje vlastný projekt, ktorý je zameraný na riešenie problémov z vybraných ekonomických oblastí

Okrem povinných predmetov si žiak môže vybrať na maturitnú skúšku ďalší jeden dobrovoľný predmet zo širokej ponuky vyučovacích predmetov. Termíny konania MS určuje MŠ SR, resp. škola po súhlase zriaďovateľa a spravidla sa konajú takto:
- *marec – externá časť a písomná forma internej časti MS*
- *máj – praktická časť odbornej zložky MS*
- *máj – ústna forma internej časti MS*

Podmienkou, aby sa žiak mohol zúčastniť ústnej formy internej časti MS je **úspešné ukončenie 2. ročníka.**

5.2 Témy maturitnej skúšky

Maturitná skúška pozostáva z komplexných tém vytvorených z cieľových požiadaviek vychádzajúcich zo ŠVP a ŠkVP. Je vzdelávacím výstupom absolventa našej školy a získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu dosiahnuté kompetencie absolventa.

Externú časť MS tvorí písomný test, ktorý zadáva a vyhodnocuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. Koná sa v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky.

Písomná časť internej časti MS je písomný test, ktorý zadáva MŠ SR, je vyhlasovaný cez médiá a vykonáva sa v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky.

Pri konaní praktickej časti odbornej zložky MS (zostavuje ju škola) sa rieši komplexná úloha a smeruje k napodobeniu odborných úloh a činností, ktoré sa realizujú na pracovisku v rámci daného povolania, pre ktoré sa žiaci pripravujú. Alternatívne žiak obhajuje vlastný projekt zameraný na riešenie problémov z vybraných ekonomických oblastí.

Teoretická časť odbornej zložky MS (zostavuje ju škola) má svoju profilovú a aplikačnú časť. Preto sa jednotlivé otázky skladajú z podtém. Ich obsahová skladba je preto koncipovaná tak, aby absolvent mal možnosť preukázať naplnenie všetkých výkonových kritérií v odbore obchodná akadémia.

Žiaci na maturitnej skúške sú zaradení podľa miery funkčného obmedzenia do troch skupín:

<u>I. skupina – žiaci s ľahkým stupňom obmedzenia</u>
Žiaci zaradení do prvej skupiny obmedzenia pracujú s testami identickými s testami pre intaktných žiakov. Riešenia úloh zapisujú do odpoveďových hárkov. Majú predĺžený čas na vypracovanie úloh podľa druhu postihnutia.
<u>II. skupina – žiaci so stredným stupňom obmedzenia</u>
Žiaci zaradení do druhej skupiny obmedzenia pracujú s upravenými testami (riešenia úloh zapisujú na vyznačené miesto priamo v teste), s testami v bodovom písme, s testami v elektronickej verzií (CD). Majú predĺžený čas na vypracovanie úloh podľa druhu postihnutia.
<u>III. skupina – žiaci s ťažkým stupňom obmedzenia</u>
Žiaci zaradení do tretej skupiny obmedzenia sú schopní absolvovať MS s úpravami uvedenými v druhej skupine obmedzenia len s pomocou asistenta alebo tlmočníka v posunkovej reči.

5.3 Hodnotenie a kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov

Hodnotenie MS ako sumatívneho vzdelávacieho výstupu je proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiakov. Vzdelávacie výstupy sú základom pre kriteriálne hodnotenie vedomostí žiakov a riešia tieto otázky:

- *čo sa od žiaka očakáva, aby preukázal svoju kompetenciu*
- *ako má žiak vzdelávací výstup zvládnuť*
- *akým spôsobom by mal požadovaný výkon preukázať*
- *aké sú podmienky, v ktorých má daný výkon prebiehať*
- *aké sú výkonové štandardy, podľa ktorých by sa mal daný výkon realizovať*

Kritéria hodnotenia MS sú špecifikované na náš študijný odbor a sú v súlade s určenou maturitnou témou a formou MS. Kritéria hodnotenia u všeobecnovzdelávacích predmetov stanovuje MŠ SR. Hodnotenie teoretickej časti MS a praktickej časti odbornej zložky MS zostavuje škola a kritériá môžeme vo všeobecnosti zhrnúť takto:

Teoretická časť:
- *porozumenie téme*
- *správne používanie odbornej terminológie v materinskom a cudzom jazyku*
- *schopnosť správne analyzovať tému*
- *vecnosť, správnosť, samostatnosť a komplexnosť odpovede*
- *kreativita pri riešení problémových situácií*
- *schopnosť predniesť vlastné riešenie*

Praktická časť:
- *pochopenie úlohy*
- *správne analyzovaná téma*
- *schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom riešení úlohy*
- *samostatnosť pri práci*
- *správna a efektívna voľba metód pri riešení komplexnej úlohy*
- *dosiahnutý výsledok*
- *presnosť, rýchlosť, precíznosť a logický slovosled*

Teoretická a praktická časť odbornej zložky MS sa konajú pred trojčlennou maturitnou komisiou v odborných učebniach. Povolené učebné pomôcky v závislosti od druhu konania MS sú tieto:
- *PC s nutným aplikačným softvérom, prípadne prístup na internet*
- *elektronické médiá podľa potreby*
- *kalkulačka*
- *odborná literatúra, právne normy a predpisy*
- *dokumenty textového a grafického charakteru v tlačenej a elektronickej podobe*

Hodnotenie žiackeho výkonu na MS je v závislosti od druhu a časti MS takéto:
Všeobecnovzdelávacie predmety:
- *percento*
- *percentil*
- *písomné hodnotenie známkou*

Odborné predmety:
- *písomné hodnotenie známkou*

Písomné hodnotenie známkou je nasledovné:
1- výborný
2-chváletebný
3-dobrý
4-dostatočný
5-nedostatočný
Podmienky, za ktorých žiak zmaturuje, resp. nezmaturuje a môže konať opravné skúšky bližšie určuje zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a ďalšie vykonávacie predpisy.